

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Кафедра менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

«30» серпня 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЗП 2 «КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет

Економічний

(назва факультету)

Робоча програма «Корпоративна соціальна відповідальність» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування» II рівня вищої освіти (магістр)
„27” серпня, 2017 року- __ с.

Розробники: О.С.Вашуленко, доцент кафедри менеджменту, к.е.н.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від “27” серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри
 Припотень В.Ю.
(підпис) (прізвище та ініціали)
„27» серпня 2017 року

Схвалено методичною комісією кафедри обліку і оподаткування

(шифр, назва)
Протокол від. “27” серпня 2017 року № 1
“27” серпня 2017 року Голова І.І. Черниця (Черниця І.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів -4	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u>	Нормативна	
	Спеціальність <u>071 “Облік і оподаткування”</u>		
Модулів (у формі контрольної роботи) – 2	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120 год.		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи студента – 7 год.		Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції
	12 год.		10 год.
	Практичні, семінарські		
	24год.		2 год.
	Лабораторні		
	- год.		
	Самостійна робота		
	84 год.		108 год.
Індивідуальні завдання: - год.			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:2,3

для заочної форми навчання – 1:9

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни — формування у фахівців базових знань з теорії та практики корпоративної соціальної відповідальності і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки.

Завдання вивчення дисципліни:

Очікувані результати (набута компетентність) — після вивчення дисципліни майбутній фахівець повинен

знати:

- концептуальні основи розвитку КСВ;
- місце КСВ в системі управління організацією;
- особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку;
- принципи чесної конкуренції, етичної поведінки компаній щодо партнерів та соціально-відповідального маркетингу;
- зміст, структуру і вимоги міжнародних стандартів звітності, особливості соціальної звітності в Україні;

вміти:

- ідентифікувати і аналізувати очікування заінтересованих сторін організації з позицій концепції КСВ;
- узагальнювати матеріали аналізу для формування пропозицій щодо удосконалення програм КСВ;
- застосовувати основні принципи прийняття етичних управлінських рішень;
- збирати й оцінювати інформацію з КСВ для прийняття рішень і формування пропозицій до програм розвитку організації;
- на основі інформаційної політики організації поширювати інформацію про КСВ;
- аналізувати соціальну звітність організації і готувати необхідну інформацію для її формування;
- аналізувати нефінансові ризики, пов'язані з діяльністю організації та розробляти заходи із запобігання або зниження.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Корпоративна соціальна відповідальність в управлінні організацією

Тема 1. Концептуальні основи розвитку Корпоративної соціальної відповідальності

Актуальність концепції КСВ. Історія розвитку ККСВ. Сутність та значення ККСВ. Принципи, рівні та види КСВ. Переваги та недоліки КСВ. Моделі КСВ.

Тема 2. КСВ у системі управління організацією.

Модель КСВ. Організаційне управління як один із ключових аспектів СВ. Формування КСВ щодо довкілля. Формування КСВ у відносинах з державою.

Відповідальність підприємців за соціальну справедливість у сфері розподілу доходів.

Змістовий модуль 2. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами та в ринковому середовищі

Тема 3. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами та в ринковому середовищі.

Вплив громади на роботу компаній і відповідальність компаній перед населенням. Функціонування фондів громад. Співпраця бізнес-структур із неурядовими організаціями. Формування КСВ у відносинах зі споживачами. Принципи добросовісної конкуренції та етична поведінка компаній щодо контрагентів по бізнесу.

Тема 4. Формування відносин із працівниками на засадах КСВ.

Права людини як предмет КСВ. Міжнародні, європейські та національні стандарти прав людини у сфері праці. Соціальний діалог і внутрішня КСВ. Системи мотивації персоналу.

Тема 5. Інформаційна політика у сфері КСВ. Соціальна звітність.

Основи формування інформаційної політики у сфері КСВ. Корпоративні соціальні звіти: сутність, завдання і структура. Оцінка результативності програм КСВ.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	П	Лаб	інд	С.р.		Л	П	Лаб	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Корпоративна соціальна відповідальність в управлінні організацією												
Тема 1. Концептуальні основи розвитку КСВ	24	4	4			16	24	2				22
Тема 2. КСВ у системі управління організацією.	22	2	6			16	22	2	1			19
Разом за змістовним модулем 1.	46	8	10			32	46	4	1			41
Змістовий модуль 2. Соціально-відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами та в ринковому середовищі												
Тема 3. Соціально-відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами та у ринковому	26	2	6			18	26	2				24

середовищі												
Тема 4. Формування відносин із працівниками на засадах КСВ	22	2	4			16	22	2	1			19
Тема 5. Інформаційна політика у сфері КСВ. Соціальна звітність.	24	2	4			18	24	2				22
Разом за змістовим модулем 2.	72	6	14			52	72	6	1			67
Підсумковий модуль	2						2					
Усього годин	120	12	24			84	120	10	2			108

5. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Концептуальні основи розвитку КСВ	4
4	Тема 2. КСВ у системі управління організацією	2
3	Тема 3. Соціально-відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами та у ринковому середовищі	2
4	Тема 4. Формування відносин із працівниками на засадах КСВ	2
7	Тема 7. Інформаційна політика у сфері КСВ. Соціальна звітність.	2
9	Разом	12

6. Темі семінарських та практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Концептуальні основи розвитку КСВ	4
2	КСВ у системі управління організацією. Модульна контрольна робота №1	6
3	Соціально-відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами та у ринковому середовищі	6
4.	Формування відносин із працівниками на засадах КСВ.	4
5.	Інформаційна політика у сфері КСВ. Соціальна звітність.	4
8	Модульна контрольна робота №2	
17	Разом	24

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Концептуальні основи розвитку КСВ	16
2.	КСВ у системі управління організацією	16
3.	Соціально-відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами та у ринковому середовищі	18
4.	Формування відносин із працівниками на засадах КСВ	16
5.	Інформаційна політика у сфері КСВ. Соціальна звітність.	18
	Разом	84

Завдання для самостійної роботи - 84 год.

Перелік питань:

1. Історія розвитку корпоративної соціальної відповідальності.
2. Концепція менеджменту заінтересованих сторін.
3. Організаційне багатство і «стосункові» активи.
4. Матриця заінтересованих сторін КСВ.
5. Вітчизняний досвід становлення корпоративної соціальної відповідальності.
6. Можливі загрози та шляхи мінімізації ризиків КСВ.
7. Структурні підрозділи та Комітети компаній у сфері КСВ. Статус, основні функції, кваліфікація, типові обов'язки, професійні стандарти менеджера з КСВ в компаніях.
8. Кращі трудові практики та показники внутрішньої КСВ: вітчизняний і зарубіжний досвід.
9. Відповідальне управління ланцюгом постачання.
10. Відповідальне ставлення до інвесторів та дотримання принципів корпоративного управління.
11. Історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій.
12. Міжнародні документи щодо навколишнього середовища (Цілі розвитку тисячоліття, Декларація Ріо-де-Жанейро тощо) та стандарти екологічного менеджменту (серія ISO 14000).
13. Консультації з заінтересованими сторонами на різних етапах розробки та впровадження стратегії з КСВ та механізм зворотного зв'язку з ними.
14. Модель «Лондонської групи порівняльного аналізу» і особливості її використання.
15. Методи оцінювання ділової репутації соціально відповідальної компанії.
16. Моніторинг ефективності діяльності з організації КСВ.
17. Рейтинги КСВ.

7. Питання на підсумковий модуль

1. Актуальність концепції КСВ.
2. Сутність та значення КСВ.
3. Характеристика основних підходів до визначення КСВ.
4. Принципи, рівні та види КСВ.
5. Переваги та недоліки КСВ.

6. Моделі КСВ.
7. Складові моделі КСВ.
8. Організаційне управління як один із ключових аспектів СВ.
9. Формування КСВ щодо довкілля.
10. Формування КСВ у відносинах з державою.
11. Державне замовлення.
12. Хабарництво та дії підприємства щодо його уникнення.
13. Відповідальність підприємців за соціальну справедливість у сфері розподілу доходів.
14. Вплив громади на роботу компаній і відповідальність компаній перед населенням.
15. Функціонування фондів громад. Ознаки фондів громад.
16. Співпраця бізнес-структур із неурядовими організаціями. Переваги та недоліки.
17. Формування КСВ у відносинах зі споживачами.
18. Управління якістю продукції.
19. Міжнародні стандарти якості.
20. Принципи добросовісної конкуренції та етична поведінка компаній щодо контрагентів по бізнесу.
21. Права людини як предмет КСВ. Міжнародні, європейські та національні стандарти прав людини у сфері праці.
22. Соціальний діалог і внутрішня КСВ.
23. Системи мотивації персоналу.
24. Основи формування інформаційної політики у сфері КСВ.
25. Корпоративні соціальні звіти: сутність, завдання і структура.
26. Методи оцінки результативності програм КСВ.

8. Індивідуальні завдання (модуль 1)

Аналіз та представлення концепції корпоративної соціальної відповідальності будь-якого суб'єкта господарювання в Україні чи за кордоном.

9. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Корпоративна соціальна відповідальність» викладачем використовуються традиційні (лекції, демонстрації, практичні завдання та ін.) та інтерактивні (кейс-методи, дискусії та ін.) методи навчання.

10. Методи контролю

У процесі вивчення дисципліни «Корпоративна соціальна відповідальність» викладачем використовуються наступні методи контролю:

- а) виконання та захист довгострокового модульного завдання;
- б) модуль.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест (модуль)	Сума
Практ. 1-2	Практ. 3-4	Модуль 1	Практ. 5-6	Практ. 7-8	Практ. 9-10	Практ. 11-12	Модуль 2	Лекції	40	100
6	6	10	6	6	6	6	10	4		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Навчальний комплекс з курсу «Корпоративна соціальна відповідальність».

13. Рекомендована література

Базова

1. Глобальний договір ООН (UN Global Compact, 2000) www.globalcompact.org.ua
2. Закон України «Про зайнятість населення» // Відомості Верховної Ради. — 1991. — № 14. — Ст. 170.
3. Закон України «Про захист прав споживачів» // <http://www.rada.gov.ua>
4. Закон України «Про колективні договори і угоди» // Відомості Верховної Ради. — 1993. — № 36. — Ст. 361.
4. Закон України «Про оплату праці» // Відомості Верховної Ради. — 1995. — № 17. — ст. 121.

5. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» // <http://www.rada.gov.ua>
6. Закон України «Про охорону праці» // Відомості Верховної Ради. — 1992. — № 49. — Ст. 668.
7. Закон України «Про професійні спілки України, їх права та гарантії діяльності» // Відомості Верховної Ради. — 1999. — № 45. — Ст. 397.
8. Кодекс законів про працю України // <http://www.rada.gov.ua>
9. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник/кол. авт. за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. А.Я.Кузнецової. — Вид. друге, випр. і доп. — К.: УБС НБУ, 2010. — 314с.
10. Куліш А. Соціальна відповідальність бізнесу в банківській сфері у запитаннях і відповідях.-К: 2007.- 80 с.
11. Лазоренко О. «Корпоративна соціальна відповідальність в Україні: експертна думка: зб. статей та рекомендацій» /— К. : Стилос, 2007.

Допоміжна:

12. Багмет Т. Етичні засади бізнесу // Наукові записки, Випуск 15, 2006
13. Благов Ю.Е. «Генезис концепции корпоративной социальной ответственности» // Вестник Санкт-Петербургского университета. — 2006. — Сер. 8, вып.2.
14. Благов Ю.Е. «Корпорация как моральный агент» // Российский журнал менеджмента. — 2006. — № 4. С. 93-98.
15. Глобальна ініціатива щодо звітності (Global Reporting Initiative, GRI, 2000);
16. Декларация социального прогресса и развития. Провозглашена резолюцией Генеральной Ассамблеи от 11 декабря 1969 года // <http://www.un.org/russian/documen/declarat/socdev.htm>.
17. Декларація Міжнародної організації праці основних принципів та прав у світі праці: ухвалена Міжнародною конференцією праці на її вісімдесят шостій сесії (Женева, 18 червня 1998 року) // http://www.ilo.org/public/english/standards/declaration/declaration_ukranian.pdf
18. Декларація про права на розвиток, прийнятій ГА ООН в грудні 1986 року // <http://www.un.org/russian/documen/gadocs/convres/r41-128.pdf>.
19. Джорж Р.Т. «Деловая этика» / Пер. с англ. Р.И. Стопера. — СПб., «Экономическая школа», М., Издат. группа «Прогресс», 2001. Т.1. ?
20. Європейська соціальна хартія (переглянута)// ВВР.- 2006. — № 43. — Ст.418.
21. Загальна декларація прав людини: Прийнята і проголошена резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року // Офіційний вісник України від 15.12.2008 — 2008 р.- № 93. -С. 89. —Ст. 3103. http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015
22. Закон України «Про екологічний аудит» від 24 червня 2004 року № 1862-IV.
23. Закон України «Про організації роботодавців» // Відомості Верховної Ради. — 2001. — № 32. — Ст. 171.

24. Кодекс поведінки державних службовців № 5585 від 02.06.2004р.
25. Колот А.М. «Соціально-трудові відносини: теорія і практика регулювання : монографія» / Київ. нац. екон. ун-т, 2003.
26. Конвенція МОП № 100 «Про рівну винагороду», 1951 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
27. Конвенція МОП № 105 «Скасування примусової праці»), 1957// <http://zakon1.rada.gov.ua>
28. Конвенція МОП № 111 «Про дискримінацію (в галузі праці і занять)», 1958 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
29. Конвенція МОП № 138 «Про мінімальний вік для прийому на роботу», 1973 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
30. Конвенція МОП № 182 «Про найгірші форми дитячої праці»), 1999 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
31. Конвенція МОП № 29 «Про примусову працю», 1930 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
32. Конвенція МОП № 87 «Про свободу асоціації та захист права на організацію», 1948 // <http://zakon.rada.gov.ua>
33. Конвенція МОП № 98 «Про право на організацію і на ведення колективних переговорів», 1949 // <http://zakon1.rada.gov.ua>
34. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії України 28 черв. 1996 р. — К.: Преса України, 1997. — 80 с.
35. Концепція подолання корупції в Україні «На шляху до доброчесності»: Затв. Указом Президента України від 11 вересня 2006 р. № 742/2006 // Офіц. вісн. України. — 2006. — № 37. — Ст. 254.
36. Міжнародна організація праці: Конвенції та рекомендації, ухвалені міжнародною організацією праці. — Женева: МБП, 1999. — У 2 т. — 224 с.
37. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
38. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
39. Небава М.І., Небава І.М. «До питання про соціальну відповідальність бізнесу» // Теорії мікро-макроекономіки: Збірник наукових праць професорсько-викладацького складу і аспірантів. Академія муніципального управління. Випуск 28. — Київ. — 2006. — С.15-21.
40. Осецький В. Л., Марченко В. М. «Соціальна відповідальність корпорацій України як фактор забезпечення їхньої конкурентоспроможності» // Економіка та держава, № 1, 2007. — с. 9 –12.
41. Петрос О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної політики сучасних підприємств в Україні: [навч. посіб.]/ Ольга Михайлівна Петрос. —К.: Центр учбової літератури, 2008. — 60 с.
42. Садеков А., Косова Т. «Соціальні аспекти розвитку корпоративного управління в Україні» // Економіка України. — 2008. — № 11. — С. 88–93.
43. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: розуміння та впровадження. — К: 2005.- 48 с.

44. Соціальна відповідальність бізнесу: конструктивний діалог з бізнесом і владою, К., 2008.
45. Трехсторонняя декларация принципов, касающихся многонациональных корпораций и социальной политики (Третье издание). — Женева, Международное бюро труда, 2001//
<http://www.ilo.org/public/english/employment/multi/download/russian.pdf>